

На півночі країни взимку дме гарячий вітер з Сахари, який не дає нормально дихати і сильно погіршує видимість через велику кількість піску у повітрі.

Література:

1. Атлас мира: Максимально подробная информация / Руководители проекта: А. Н. Бушнев, А. П. Притворов. – Москва: АСТ, 2017. – С. 63. – 96 с. – ISBN 978-5-17-10261-4.
2. Токарева З. И. Республика Кот-д'Ивуар. Справочник. — М.: Наука, 1990.

Історія звичайної ручки

Убрахім Алі У Ассу (Марокко)

Науковий керівник – ст. викладач Н.В. Ушакова

ХНАДУ

Візьміть, будь ласка, ручку! Дайте, будь ласка, ручку! Такі знайомі фрази, але цікаво дізнатися, як писали люди до появи сучасної ручки: якими інструментами користувалися, щоб написати лист. Історія людства налічує більш, ніж 6000 років писемного мистецтва.

З давніх-давен люди прагнули відтворення власних вражень та значних подій не лише у малюнках, але й у письмі. Звісно, першими інструментами стали рука, звичайна палка та камінь, які були чи не єдиним відомим приладдям майже дві тисячі років.

І лише потім люди почали використовувати вологі глиняні таблички, а знаряддям для письма слугувала очеретяна паличка – стилус. Трикутна форма такої палички під час натискання залишала відтиск у формі кліна. І таке письмо стало називатися клинописом. Іноді замість палички використовували кістку або бронзову паличку.

З виникненням ієрогліфів ускладнюються і приладдя: глиняні таблички замінюють на папірус, а замість гострого стилуса використовують кисть, що дозволило писцям також створювати різнокольорові зображення на папірусі за допомогою фарб.

До цієї епохи належить винахід звичайних чорнил, які проіснували у побуті майже до середини минулого сторіччя. Їх створювали на основі суміші золи папірусу та клейкої маси рослинного походження, і цей рецепт майже не змінювався тисячоліттями.

Майстерність писця дуже шанувалася, і мабуть тому на давніх стінах фараонівських усипальниць творці залишили нагадування майбутнім поколінням: кропітке детальне зображення писемних інструментів та самих писців.

Але у неспинному перебігу поколінь і ці досконалі, на погляд давніх єгиптян, інструменти були залишені у минулому. З розквітом римської цивілізації вощені таблички змінюють глиняні, а стилус стає металевим. Металевий стилус мав один кінчик гострий для дряпання, а інший тупий – для витирання написаного. Воцані таблички проіснували дуже довго у багатьох частинах світу. Навіть у китайській культурі використовувався бронзовий стилус. Сучасні гаджети отримали назви давніх інструментів: улюблений планшет («таб») з електронним стилусом.

Розвиток культури та винахідливість подарували світові перо, яке було пристосоване для зручності письма на пергаменті. У Європі загострене спеціальним способом перо використовували не лише як просте приладдя, а й як засіб каліграфічного виписування букв та символів – рукопису. Лише на початку 19 століття з'явилося металеве перо, яке проіснувало у широкому вжитку довгий час.

У порівнянні зі стилусом олівець зовсім «молодий». Ще у середньовіччі люди стали використовувати у якості стилуса, який залишав на бумазі слід, стрижні, виготовлені зі свинця, або срібла. Такий стрижень вміщали між двома дерев'яними пластинами, щоб руки залишалися чистими. Перші олівці використовували також і у живопису. Наприкінці 18 ст. європейці та австралійці винайшли грифель для олівця з графіту, з чого і почалася ера масового виробництва письмових інструментів.

З винаходом чорнильної ручки, а у середині 20 століття винаходом звичайної для нас кулькової ручки історія мала би закінчитися. Але сучасні технології дають на дію на те, що цей довгий шлях еволюції писемних приладь не закінчується, а людство як і раніше знаходиться у постійному пошуку ідеального інструмента.

Література:

1. Овчинніков В.І, Історія книги: еволюція книжкової структури. – Львів: Світ, 2005. – 420 с.

Китайський живопис: традиції і символи

Чжан Веньсін (Китай)

*Науковий керівник – доц., к.п.н. Л.С. Безкоровайна
ХНАДУ*

Китайці високо цінують архітектуру, літературу, каліграфію, скульптуру та живопис як особливі інтелектуальні продукти творця, які передаються нащадкам. Ці види мистецтва тісно взаємодіють, доповнюють один одного і складають основу культури Китаю. Тому традиційний китайський живопис з точки зору китайського художника – це результат кількох пов'язаних між собою видів мистецтва.

Китайський живопис має свої особливості. Для нього не є обов'язковою схожість з натурою, тому на китайських картинах, як правило, не дотримуються законів пропорцій і перспективи (що характерно, наприклад, для європейського живопису). Китайські картини практично ніколи не пишуться з натури. Насамкінець, в китайському живописі практично немає натюрмортів. Дивлячись на предмет, китаєць сприймає його в тональних градаціях чорного і білого. Європейці, як правило, зображують на картині предмет максимально схожим на оригінал, відображаючи його об'ємність. У китайському живописі немає об'єму, тут важливий тільки локальний колір, на відміну від європейського живопису, де один предмет своїм забарвленням впливає на колір